

Pregled važnih novic preteklega tedna

★ KOMINFORMA. — V Vzhodni Evropi krožijo govorice, da so se komunistični harambaše, ki so se nedavno posvetovali v Pragi, odločili za razpust sedmeroglave hydre — Kominforme. Vzroke za to je baje iskati v izjalovitvi Kominforminega prizadevanja, da bi onemogočila ali vsaj zavrla oborožitev Zaprane Evrope, in pa v podpisu japonske mirovne pogodbe.

★ "NEWSWEEK" poroča, da maršal Tito potihem slepomiši in manipulira, da bi ga Zdr. države povabile na obisk, kakor ga je povabila Velika Britanija. — Sicer ni izrazil svoje tozadevne želje Washingtonu, toda za časa Edenovega obiska v Jugoslaviji je dal jasno razumeti, da je to njegova želja. Ameriški vladni činitelji pa se ne ogrevajo za to idejo, češ da bi Tito, ki je komunist, ne bil deležen kaj toplega sprejema v tej deželi. (Vladni uradniki se motijo. Kar v Chicago naj ga povabijo, pa bodo videli, kako pristržno ga bodo na Lawndale sprejeli Milan et Co., to so stric Matic, George Vitkovič in ostala bratovščina. V Washingtonu naj nikar ne mislijo, da je vsa Amerika tako reakcionarna kakor si oni domišljujejo!).

★ KAKOR BURŽUJI. — "Newsweek" tudi poroča, da je Tito dolgo držal tajno svojo ženitev z lepo Jovanko, zaradi katere je imel trpek boj s svojim lastnim Politbirom. Člani Politbiroja so bili namreč mnenja, da bi Titove številne poroke in razporeke ali ločitve utegnile dišati preveč po navadah ameriških kapitalistov in njihovih "play-boys". Ker je pa po pravici rečeno, da ljubezen vse premaga (pri postarnih ženinih je še bolj vroča), je zaljubljeni Tito sklical sejo centralnega komiteja komunistične partije, kjer je strl vso opozicijo proti svoji nameravani poroki.

★ "BORBA", uradni organ jugoslovanske komunistične partije, je uradno ožigosala Kongres sov. komun. partije v Moskvi, kot "zbor birokratov in despotov." V svojem članku, ki ga je oddajal tudi beograjski radio, pravi Borba, da je zadnji čas, da se komunisti povsod otresejo "vpliva sovjetskega birokratskega sistema." (Naša opomba: — Jugoslovani pa titovskega!).

★ ZDR. NARODI. — V torek bo pričela spet zasedati skupščina Zdr. narodov v New Yorku. To bo prvo zasedanje te organizacije v njenem novem poslopju, ki je pravo čudo ameriške gradbene tehnike. Skupščina bo otvoril dr. Luis Padilla Nervo iz Mehike, ki je bil v letu 1951 predsednik zasedanja. Kot govornik je bil povabljen tudi predsednik Truman, ki pa je moral povabiti odkloniti zaradi svoje kampanjske turnee.

★ WASHINGTON. — Pred poslopjem Kapitola so že pričeli graditi oder in sedeže za inavguracijo ali ustoličenje prihodnjega predsednika Zdr. držav. Celotna izgradnja, v kateri bo mnogo jekla, bo stala \$99,700.

Morilec obsojen na smrt

EL CENTRO, Cal. — Billy (The Killer) Cook, ki je umoril pet oseb ene družine v Illinoisu je bil obsojen na smrt in bo moral umreti 12. decembra.

Češki general je izvršil samomor; aretacije čeških častnikov

BEOGRAD. — Beograjski radio je sporočil, da je izvršil samomor načelnik vojaškega kabineta. Samomor je posledica upora čeških armadnih častnikov.

Radio sporoča, da je ime samomorilca gen. Sartorije, in da mu je zdaj nasledil gen. Bohumil Huan.

Jugoslovanska agencija Tanjug pa sporoča, da je bilo aretiranih do 600 čeških častnikov, ki so kovali zaroto proti vladi.

Roparji ubili očeta in tri otroke; trupla so slacili v avtomobil

Banditje, ki jih išče policija, so odnesli \$7,100.

CHESTER, Cal. — Tukaj so našli na neki samotni poti v zadnjem delu njihovega avtomobila, v tako zvanem trunku trupla nekega grocerista in njegovih treh otrok. Vsi so bili zbiti do smrti.

Četrti otrok, ki je bil tudi najden v avtomobilu, je bil še živ, toda onesveščen ter so ga prepeljali v bolnišnico.

Pogrešana je tudi vsota \$7,100 katero je grocer dvignil v petek na banki v Westwoodu, kamor je šel ter vzel s seboj tudi svoje štiri otroke, da bi jim naredil veselje z vožnjo. Peti otrok, nekaj mesecev staro dete, je ostal doma pri materi. — Mrtvi so: Gard Young, star 43 let, njegova 6-letna hči Judy, 7-letna Jean in sosedov sinček.

Policija neumorno išče nečloveške morilce, ki so morali biti ljudje, kateri so poznali groceristove navade.

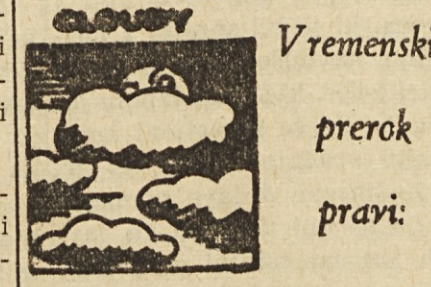
Bojazen, da bi jih otroci ne prepoznali, je bila najbrž tudi vzrok, da so jih banditje pobili.

Slovenska pisarna

6116 Glass Ave., Cleveland, O. Telefon: EX 1-9717

ŠOLA (slovenska sobotna). Višja skupina: Večkrat prebrati berilo "Kako je prišel krompir k nam" (Zorenje str. 21). Napisati prost spis z naslovom "Moj svinčnik." — Nižja skupina napiše pet poljubnih stavkov.

16. NOVEMBER. Ta dan bodo Slovenci v Ameriki proslavili 60 letnico prvega slovenskega katoliškega shoda. Vsa naša društva bodo vabljena k sodelovanju in udeležbi. Vljudo prosim vsa clevelandška katoliška društva, da to po možnosti upoštevajo pri določitvi datumov za svoje prireditve. — Joe Nemanich, predsednik eks. odbora kat. Lige.

Danes deloma oblačno in toplo, kakor tudi ponoči.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 13. okt. 1924 sta pričela slovita igralca Alfred Lunt in Lynne Fontane svojo skupno gledališko kariero.

KAJ SE DOGAJA V NEMČIJI

Nemška teroristična skupina je zaznamovala za smrt 80 zapadno - nemških socialistov.

BONN, Nemčija. — Zapadno-nemško časopisje je pretekli teden besno napadlo ameriške inteligentne agencije, ki so ilegalno financirale in trenirale nemško teroristično skupino, katere je zaznamovala za smrt 80 zapadnonemških socialističnih voditeljev v primeru, če bi Rdeča armada vdrla v Zapadno Nemčijo.

Časopisje vseh političnih nazorov in barv pravi, da so Zdr. države pred šestimi leti Nemce obešale za enaka dejanja, za kakršna zdaj same Nemce uče.

Zastopnik ameriške visoke komisije je priznal, da se vežba Nemce v gerilski vojni za primer sovjetske zasedbe Zapadne Nemčije. Amerikanci pa odločno zanikajo vednost o zaroti, ki gre za tem, da se eliminira v Zapadni Nemčiji socialistične in komunistične voditelje, o katerih je pričakovati, da bi v slučaju vojne kolaborirali z Rusi.

Ameriški komunisti pozdravljajo rdeči kongres v Moskvi

MOSKVA. — Sovjetski kongres je z ovacijo sprejel pozdrave ameriške komunistične partije, katere je poslal njen predsednik William Z. Foster. (Če je pozdrav podpisala tudi žosi iz Clevelanda, poročilo ne pove). — Prečitani so bili pozdravi tudi drugih komunističnih partij, v kateri pošiljatelji zagotavljajo, da se "ljudstva" njihovih dežel ne bodo nikdar borila proti Sovjetiji, duhovni materi vseh izkoriščenih delavcev in kmetov ter zaščitnici vseh ponzanih in razžaljenih.

Vsakemu svoje: stricu Maticu fajfco tobaka

"PROSVETIN" stric Matic poziva bivšega "rdečega" urednika Enakopravnosti Šabca, naj objavi tisto "fašistično" pismo, ki mu ga je "Grdina poslal pred leti, nato pa ga prosil in rotli, naj ga nikar ne objavi." — Najprej naj bo stricu Maticu na uho povedano, da Šabec ni bil nikoli "rdeč", pač pa "partizanski" urednik Enakopravnosti. — Partizanski, tisto pa, tisto! To je bilo takrat, ko se je Enakopravnost s svojim predsednikom in z vsemi svojimi sodružniki vred zaklinjala, da se Tito ne bori za kakšno rdečkarijo in komunizem, temveč zgolj za osvoboditev jugoslovanskega ljudstva, predvsem delavca in kmeta. V koliko sta bila ta dva osvobodjena, zdaj vemo, česar pa še ne vemo pa nam povedo komunistični ljubljanski listi in naši "progressivci", ki se vračajo z obiskov domovine.

Glede Matijeve želje, da bi Šabec objavil dotično Grdinovo pismo, pa tole: Šabec ga ne more objaviti, ker ga nima. Pismo mora biti vsekakor v arhivih Enakopravnosti, torej naj se Matic kar tja obrne. Morda mu bodo ustregli, morda ne. Kakor kane. . . Tudi v Clevelandu se namreč vremena Kranjem jasnjijo. . . Stric bi se moral obrniti

Novi grobovi

Thomas Posinak Umrl je Thomas Posinak, stanujoč na 1409 E. 25 St., star 62 let, rojen na Hrvatskem, odkoder je prišel sem pred 45 leti. Bil je član društva št. 21 HBZ. Zapušča ženo Angelo, roj. Hranilovič, pastorko Nicka. Pete in Emil Jelenic, Mary Kisic, Anna Predovic, Helen Mikulin, Julia Bargolt. V Corapolis zapušča sestro Mrs. Zupanovich, strica Eli Posinak in vnuke. Pogreb bo v sredo iz Golubovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Nikolaja ob 9:30 zjutraj in nato na pokopališče.

John M. Pierce V Glenville bolnišnici, kjer se je zdravil zadnjih pet tednov, je umrl John M. Pierce (Pirc), stanujoč na 471 E. 222 St. Zapušča ženo Mollie, roj. Spec, in pet otrok: Dorothy Riebe, Frank, Harold, Helen in Wilma De Benedictis, 6 vnukov, brata Ant. Pirc, sestro Mary Ivancic. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na 17002 Lake Shore Blvd. v torek zjutraj ob 9:00 v cerkev sv. Kristine in od tam na pokopališče.

Joseph Sadar Sr. V petek zjutraj je umrl v Glenville bolnišnici Jos. Sadar St., stanujoč na 1017 E. 72 St. Dan poprej je dobil srčni napad. Bil je star 67 let in rojen v vasi Malo Globoko pri Zemberku, odkoder je prišel pred 50 leti. Več let je delal kot operator pri American Stove Co., zadnji dve leti pa je bil v pokloju. Zapušča ženo Mary, roj. Zbačnik, iz vasi Topol pri Blokah, dva sinova: Josepha in Franka ter vnuke. Bil je član društva Slovenec št. 1 SDZ in Garfield Camp W.O.W. Pogreb je bil davi ob 8:30 iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9 in od tam v družinsko grobnico na Calvary pokopališče.

Pet ubitih v eksploziji MEXICO CITY. — Tukaj je bilo pet oseb ubitih in 12 ranjenih, ko se je primerila eksplozija v neki municijski tovarni.

Truman je dokončal TRUMAN, ki je bil pretekli teden v Clevelandu, je izjavil v New Yorku, kjer je končal svojo kampanjsko turnejo, da bi izvolitev gen. Eisenhowerja ogrozila našo Listino pravic (Bill of Rights).

"Columbia" je gnezdo komunistov SEN. SPARKMAN, demokr. kandidat za podpredsednika, je rekel, da prihaja največ komunistov in komunističnih svadcev iz Columbia univerze, kjer je bil oz. je še gen. Eisenhower predsednik. Tozadevna Sparkmanova opomba je bila odgovor na Eisenhowerjeve očitke, da so komunisti v vladi in da vlada ne stori dovolj, da bi se jih odkrižala. Zakaj se torej on ne odkriža komunistov na svoji lastni univerzi, kjer bi bilo izčiščenje mnogo laže kot pri tako obsežnem vladnem aparatu.

Generalov lesk blede In tako naprej in naprej, očitke in obdolžbe, upravičene in neupravičene, lete na desno in levo. Ljudstvo pa poslušaj, ma je z glavo in si misli svojo. Do

POMETANJE PRED TUJIMI PRAGI SE NADALJUJE

Kandidata drug drugemu očitata, da sta jetnika svojih strank oziroma "bossov". — Eisenhower je ob strani McCarthyja zatajil gen. Marshalla. Sen. Nixon opozarja Trumana na rdeče slaničke in Achesona na njegovo izjavo o izdajalcu Algerju Hissu.

Glede političnih kandidatov, slej je nesporno toliko, da je ki vandrajo po deželi sem in tja, najdostojnejši in intelektualno ni od petka kaj posebnega poročati; njihove obljube so zdaj prilično dobro znane, vedno nove pa so njihove medsebojne zbadljivke, očitki in odlozbe. Na tem mestu jih bomo skusili nekaj navesti, ne sicer "po vrsti, kakor so hiše v Trsti", temveč kar tako od kraja in povprek.

GOV STEVENSON je v New Orleansu povedal volilecem nekaj, česar niso radi slišali. Ponočil jim je namreč svojo prejšnjo izjavo, da velika oljna ležišča na Jugu, ki leže v bližini obali, pripadajo vsemu narodu, ne pa nekaterim posameznim državam, na katerih ozemlju leže. To izjavo, s katero si prav gotovo ni pridobil glasov na Jugu, je treba pripisati Stevensonu v kredit. Gen. Eisenhower pa je pretekli teden v Milwaukee, kjer je govoril, storil nekaj, kar mu ni bilo ravno v čast. V svojem napisanem govoru je imel tudi pohvalo generalu Marshallu, načelniku gen. štaba v drugi svetovni vojni in svojem osebnem prijatelju ter pokrovitelju, pa je dotično besedilo pohvale izpustil iz svojega govora, ker je bil ob njem na govorniškem odru sen. McCarthy, ki generala Marshalla kritizira in mrzi. . .

Nixon si je zasakal rokave SEN. NIXON, republ. podpredsedniški kandidat, je označil predsednika Trumana in njegovega državnega tajnika Achesona za "second raters" ali manjvredna politika oz. državnika, "ki ju je treba vreči iz vlade." Izjavil je, da oba pestujeta komuniste in opomnil predsednika Trumana, da je označil proces proti komun. voditeljem v tej deželi za "rdečega slanička", državni tajnik Acheson pa je javno izjavil, in to celo potem, ko je bila Algerju Hissu dokazana špionaža in mu naložena kazen, da "Hissu "ne bo obrnil hrbta."

Truman je dokončal TRUMAN, ki je bil pretekli teden v Clevelandu, je izjavil v New Yorku, kjer je končal svojo kampanjsko turnejo, da bi izvolitev gen. Eisenhowerja ogrozila našo Listino pravic (Bill of Rights).

"Columbia" je gnezdo komunistov SEN. SPARKMAN, demokr. kandidat za podpredsednika, je rekel, da prihaja največ komunistov in komunističnih svadcev iz Columbia univerze, kjer je bil oz. je še gen. Eisenhower predsednik. Tozadevna Sparkmanova opomba je bila odgovor na Eisenhowerjeve očitke, da so komunisti v vladi in da vlada ne stori dovolj, da bi se jih odkrižala. Zakaj se torej on ne odkriža komunistov na svoji lastni univerzi, kjer bi bilo izčiščenje mnogo laže kot pri tako obsežnem vladnem aparatu.

Generalov lesk blede In tako naprej in naprej, očitke in obdolžbe, upravičene in neupravičene, lete na desno in levo. Ljudstvo pa poslušaj, ma je z glavo in si misli svojo. Do

Truman je dokončal TRUMAN, ki je bil pretekli teden v Clevelandu, je izjavil v New Yorku, kjer je končal svojo kampanjsko turnejo, da bi izvolitev gen. Eisenhowerja ogrozila našo Listino pravic (Bill of Rights).

"Columbia" je gnezdo komunistov SEN. SPARKMAN, demokr. kandidat za podpredsednika, je rekel, da prihaja največ komunistov in komunističnih svadcev iz Columbia univerze, kjer je bil oz. je še gen. Eisenhower predsednik. Tozadevna Sparkmanova opomba je bila odgovor na Eisenhowerjeve očitke, da so komunisti v vladi in da vlada ne stori dovolj, da bi se jih odkrižala. Zakaj se torej on ne odkriža komunistov na svoji lastni univerzi, kjer bi bilo izčiščenje mnogo laže kot pri tako obsežnem vladnem aparatu.

Generalov lesk blede In tako naprej in naprej, očitke in obdolžbe, upravičene in neupravičene, lete na desno in levo. Ljudstvo pa poslušaj, ma je z glavo in si misli svojo. Do

11 LETALCEV UBITIH

PORTLAND, Ore. — Tukaj se je razletel v zraku veliki štirimotorni bombnik, v katerem je bilo enajst mož posadke, ki so bili vsi ubiti.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

V bolnišnici — Mrs. Josephine Peskar, 3604 E. 80. St. je odšla v Charity bolnišnico na operacijo. Nahaja se v sobi št. 201. Obiski dovoljeni od 2:30 do 3:30 in od 7:30 do 3:30 zvečer.

Sestanek — Jutri v-torek ob 8. uri zvečer bo v Slov. del. domu na Waterloo Rd. sestanek, na katerem se bodo organizirali "prostovoljci za Stevenson" v vzhodnem Eucliclu. Govoril bo clevelandski predsednik tega odbora odvetnik Parker Fulton. Vsi vabljeni.

60-letnica — Mrs. Terezija Narobe iz 15909 Pythias Ave., praznuje jutri, v torek 14. oktobra t. l. svoj 60-ti rojstni dan. K temu prazniku ji njeni prijatelji iskreno čestitajo in žele, da bi v družbi svojega soproga Franka preživela še mnogo srečnih, zdravih in veselih let. Bog Vas živi!

30-dnevnica — V sredo, 15. oktobra ob 6:30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. John Glinšek v spomin 30-dnevnice njegove smrti.

Važna seja — Članice pod. št. 25 SZZ bodo imele danes zvečer važno sejo v šolskih spodnjih prostorih. Prošene so, da pridejo v velikem številu.

Krvava bitka za hrib v Koreji je še v teku

V 125 urah je hrib 23krat menjal svoje gospodarje.

SEOUL, Koreja. — Junaška južnokorejska pehota se trdovratno drži 50 jardov pod vrhom White Horse gora, katere vrh silno obstreljuje komunistična artilerija.

Bitka za to goro, ki dominira pri Chorwonu dohode proti Seoulu, gre zdaj že v svoj šesti dan toda boj še davno ni končan.

Kitajci so zbrali nadaljnjih 16 tisoč borcev za napad na vrh gore ki je v 125 urah bojevanja že 23krat menjal svoje gospodarje. Izgube na obeh straneh so velike; Južnokorejci, ki branijo to važno goro, se hrabro drže in zavezniški častniki poročajo, da niso videli še primerov take hrabrosti, poguma in absolutnega zaničevanja smrti kakor ga kažejo južnokorejski borci.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON. — Predsednik Truman se je vrnil v nedeljo s svoje 8,000 milj dolge kampanjske turnee po zapadu. V sredo bo šel spet na tridnevno potovanje skozi Novo Anglijo, potem pa takoj spet na srednji zapad.

LONDON. — Sovjeti so priznali, da je njihovo bojno letalo streljalo na ameriški bombnik, ki je pretekli četrt izginil neke na dal severno Japonsko, s posadko osmih mož.

BONE, Alžir. — Policija je priredila pogon na urad komunistične partije ter na domove komunistov, ki jih je aretirala in pridržala za zaslišanje.

VATIKAN. — Papež Pij je izjavil 150,000 članom Katoliške akcije, da je nevarnost, ki grozi danes svetu, večja od nevarnosti, ko je divjal po Evropi hunski kralj Atila.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0623 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA
Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrta leta \$4.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES
United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 200 Mon., Oct. 13, 1952

Sprememba v sovjetski zunanji politiki

Stalinov članek v "Boljševiku" in kongres Komunistične partije v Moskvi sta sprožila na Zahodu ugibanja o novi smeri sovjetske zunanje politike. Stalin sam je povdaril, da Sovjetija ne bo napadla kapitalističnih dežel, dodal pa je, da mora biti imperializem uničen, predno bo svet dosegel trajen mir. Stalin predvideva, da če bo prišlo do vojne, to ne bo vojna med komunističnim in kapitalističnim svetom, ampak vojna med kapitalističnimi državami samimi. Ta Stalinova prerokovanja in modrovanja so seveda v prvi vrsti namenjena za domačo rabo. Sovjetija bo vojno začela, kadar bo imela dovolj izgledov, da jo tudi uspešno konča. Ker teh izgledov danes nima, govori Stalin o miru.

O novi smeri sovjetske politike je prinesel nedavno zanimiv članek znani londonski angleški tehnik **The Economist**.

"Stalin pričakuje, da se bo stanje za Zahodu ustalilo, napetost med svobodnim svetom in komunističnim blokom pa bo ostala na približno sedanjí višini. Oba tabora bosta skušala utrditi svoje položaje, kot sta to storili sovražni vojski na korejskem bojišču... V Kremlju računajo, da bo prišlo pri razvoju in izdelavi atomskega orožja v Združenih državah do zastojanja in da bo imela potem Sovjetija priložnost Ameriko tehnično dohiteti ali se ji vsaj približati. Sovjeti gotovo niso izpustili iz vida tudi klic težkih preizkušenj, ki tiče v obrambnih načrtih k udobnosti nagnjenega Zahoda, med tem ko njihova nizka življenska raven ne bo ovirala razvoja vojaške sile in industrijalizacije. V to smer kaže novi sovjetski petletni načrt."

The Economist sodi, da je Stalin spoznal, da je povojna doba, v kateri so mogli Sovjeti brez vsakega resnejšega odpora spraviti pod svoje nadzorstvo velik kos svobodnega sveta, minila. Svet se približuje ravnovesju sil, dobi, ki jo je Stalin l. 1925, ko je komunistični poskus spraviti pod svoje nadzorstvo Nemčijo propadel, imenoval "mirno sožitje."

Po mnenju omenjenega angleškega tednika obstojata v komunističnem vodstvu dve skupini. Na eni strani so partizanski voditelji, ki so se izkazali v času nacistične okupacije, veterani iz španske državljanske vojne, makijevci in voditelji uporov ob koncu prve svetovne vojne. Za to skupino sta politika in nasilje nerazdružljivi. V drugi skupini pa so izkušeni parlamentarni voditelji, organizatorji in vodniki delavski unij ter intelektualci, ki so vsi vajeni običajnih sredstev meščanskega sveta za doseg ciljev. To sta dve skupini, "volkovi in lisjaki," partizani in zakulisni delavci, ki pa so povezani v borbi za doseg istega cilja.

"Volkovi," pravi The Economist, so za enkrat svoj posel opravili, sedaj prihaja čas, da prevzamejo vodilna mesta "lisjaki." Komunisti ne bodo več grozili pod buržujskimi okni, ampak bodo skušali pridobiti buržuje za sodelovanje.

In res. Poglejmo na primer Francijo. Trdi komunisti, ki so se zavzemali za splošne delavske stavke in nasilja, so morali z vodilnih mest. Andre Marty je bil star "boljševik." Od l. 1919, ko je vodil upor francoskih mornarjev v Črnem morju in razvil rdečo zastavo na francoski križarki, je bil ljubljenelec Kremļa. Nad osem let je bil vsaj po imenu voditelj komunistične internacionale (Kominterne). Do pred kratkim je bil eden najvplivnejših francoskih komunističnih voditeljev. Marty in njegov prijatelj Charles Tillon sta bila zagovornika nasilja in uporov. Ko se je Kremelj odločil za novo taktiko, sta morala Marty in Tillon z vodilnega mesta.

Tudi v Italiji so utihnilli pozivi k splošnim stavkam in govor o prevzemu oblasti. Komunisti so začeli brenkati na nacionalno struno, da pridobe znova zaupanje množic.

V Zahodno Nemčijo so prišli odposlanci Vzhodne Nemčije, da bi se razgovarjali o načinu in možnosti zedinjenja. Bili so ljubeznivi in za čuda miroljubni. Iz njih miru jih niso spravili niti gnili paradižniki, s katerimi so jih nekomunistični zahodni Nemci obmetavali na povratku domov. Dejali so, da bodo še prišli.

V vsej zahodni Evropi se torej kaže v ozadju enotna roka, Stalin je svoja navodila že dal. Eno najvažnejših novih komunističnih gesel je, da smo Amerikanci pravi in resnični motilci miru na svetu, da smo mi tisti, ki delamo zgaogo. Gonja proti nam se načrtno nadaljuje, prav s posebno vneto v Zahodni Evropi in priznati moramo, da ne ravno brez vsakega uspeha.

Amerika je kriva vojne na Koreji, Amerika je kriva gospodarske stiske v Evropi, ker pritiska na evropske države, da se oborožujejo, ko vendar komunisti trdijo, da je Sovjetija miroljubna in noče vojne, trdijo komunistični agitatorji.

Komunisti prišepetavajo Evropcem: Mrzla vojna se bo nadaljevala morda 10 morda celo 20 let. Sovjetija bo vzdržala zaradi svojega socialističnega sistema, Združene države bodo pa doživele gospodarski polom. Evropa, če je pametna, ne bo sledila Ameriki, ampak bo ostala nevtralna in se tako rešila.

Po The Economistu je cilj te nove komunistične politike uspavati Zahod, ga pripraviti do tega, da bo popustil v

svojih obrambnih naporih, med tem ko bo Sovjetija napela vse sile, da se vojaško in gospodarsko pripravi za napad v ugodnejšem času.

Naloga Zahoda je, da uvidi nevarnost in se na njo pripravi.

BESEDA IZ NARODA

Joliet, Ill. — Poštenost je največja čednost za vsakega človeka. Poštenost bi lahko rekli, je mati vseh drugih kreposti in vrtilin, ki si jih moremo misliti in predstavljati. Srečen človek in priznanja vreden je, kdor se more upravičeno s poštenostjo ponašati. Takih ljudi ni preveč na svetu, niti jih ni najti za vsakim vogalom. Pa so tudi take vrle duše na svetu. S ponosom pišem ta le dopis, v katerem bom skušal prikazati enega izmed, mojih ožjih rojakov, kot moža poštenjaka, sina lepe sončne Belokrajine, pionirja naše nasebine, za katero je veliko-žrtvoval in delal, tako za naša slovenska društva, župnijo in vse kar je bilo slovenskega in resnično slovensko naprednega, mislim, kar je zraslo iz slovenskih krogov, ne pa na kakem tujem zelniku, kot n. pr. židovski mednarodni socializem. Pravo slovensko naprednost jaz smatram vse tisto, kar raste in procveta iz dela in žrtve za narod, vero in Boga! In taki so bili jolietški slovenski pionirji. Naj jim bo ohranjen časten spomin.

Naši slovenski ljudje na našem hribu se bodo spominjali tihega skromnega rojaka pokojnega Johna Pazderta, ki je več let vodil grocerijsko in mesarsko trgovino na North Center St. Dolgo let je bil v tej obrti. Pošteno je vodil trgovino in pri njem je bil vsak pošteno postrežen. Vsakemu je rad pomagal. Ampak navadno je tako, da do brota je nazadnje vedno sirota. Tudi v njegovem slučaju je bilo tako. Ko je depresija uničevala gospodarsko življenje v Ameriki pred dvajsetimi leti, so bili prvi prizadeti kajpada delavci. Toda jesti in živeti je bilo treba in ljudje so kar naprej hodili v grocerijske trgovine in v mesnice po živež in istega sprejemali na račun, na knjižice. To je pa kmalu posušilo mošnjičke tudi trgovcem, ki so morali svoja naročila točno plačevati, a od odjemalcev pa plačila za blago niso dobili, ker so bili brez dela. Trgovci so pisali s kredo naprej in naprej, tako, da je marsikomu še krede zmanjkalo, zraven pa tudi denarja v mošnjičku in posledica je bila pri marsikateremu trgovcu, da je moral zapreti svojo "štacuno," kakor je trgovine rad imenoval pokojni urednik A. D. M. Debevec. Tudi pokojniku Johnu Pazdertu se je to dogodilo. Nič novega, taki slučaji so še v dobrih časih na dnevnem redu, kaj še le v depresiji. Pokojni John Pazdert se je nato preselil v Milwaukee, Wis., odkjer je rad večkrat prišel obiskat svoje stare znance in prijatelje v Joliet, kjer je prebil najlepša leta svojega življenja. Ko je zaprl svojo trgovino leta 1939 na Center Street v Jolietu, je za seboj pustil nekaj neplačanih računov, med temi tudi račun za blago pri tvrdki Peter F. Lennon Co. v znesku \$1,169.08. Druge račune je poravnal že prej. Ta račun pa ni mogel, a bil je toliko pošten, da je v svoji oporoki ta dolg družbi omenil in naročil v isti, da se ima iz njegovega premoženja, ki bo prišlo iz smrtnih in drugih virov, ta račun poravnati in družbi plačati. John Pazdert je lani v juniju

1951 preminul. In po naročilu v njegovi oporoki, je upravitelj njegovega premoženja pred kratkim poslal tvrdki ček za \$1,169.08. Tvrdka, ki je ta račun v svojih knjižah že izbrisala kot neiztrljiv, je ček sprejela z posebnim občudovanjem pokojnikove poštenosti in predsednik tvrdke Mr. Allen, je izjavil, da je to izredno nenavaden dogodek v njegovem življenju, odkar se bavi s trgovino. Tudi lokalnemu listu "Joliet Herald-News" se je dogodek zdel tako važen, da sta objavila sliko dveh uradnikov omenjene družbe, ki sta ček sprejela in na prvi strani, v prvi koloni pa je objavil laskav članek v spomin našega poštenega slovenskega pionirja.

Tako poštenu slovenski pionirji še po svoji smrti delajo čast slovenskemu narodu. Tudi sebi je s tem skromni John Pazdert postavil najlepši spomenik — spomenik svoji poštenosti! Lepšega spomenika ni. Dragi John! Poznala sva se in vedno sva bila prijatelja. Ko si umrl sem bil zanikr in Ti nisem napisal nobene posmrtnice. Sam si si jo napisal v svoji oporoki in lepše bi Ti ne mogel napisati nihče. Spavaj v miru in spomin na Te naj pa živi!

Še par drugih novic. Iz Camp Cooke, Calif., je pred kratkim dospelo poročilo, da je 44. pehotna divizija illinoiške narodne garde dobila naročilo za odhod preko morja. Dve stotnji tvorijo v tej stotnji jolietški fantje in je možje. Vso srečo jim in srečen povratak!

Naše mesto Joliet je dobilo konec avgusta javno priznanje na NBC narodni televizijski oddaji v New Yorku, ki se oddaja tu po channel 5. Ted Mack, vodja in oznanjevalec na televizijski uri — Orig. Amateur Hour — je v lepih priznanih besedah opisal mesto Joliet, njegovo kulturno, zgodovinsko in trgovsko pomenljivost. Poudaril je, da je mesto Joliet eno najnaprednejših industrijskih mest na srednjem zapadu. To je lepo priznanje in Jolietčani smo ponosni nanj!

Naš župan Arthur Janke je nadvse agilen mož. Na vsako prireditev rad pride. K nam Slovincem rad pride na vsako prireditev, na katero je povabljen. Mož skrbi, da brez pozornosti ne ostane nikjer. Zakaj je pa župan! Ko je pred kratkim ravnatelj tukajšnje državne jetnišnice J. E. Ragen priredil na jetnišnični farmi piknik, je povabil med drugimi odličnimi gosti na piknik tudi župana Janke-a, ki se je z veseljem odzval. Tam pa imajo navado, da vsako leto prirede kakšno tekmo. To leto so priredili tekmo, kdo bo največ sladke koruze spravil pod streho (pojedel). In kdo, mislite, je dobil to nagrado? — Nihče drugi ko naš župan Janke. Pospravil je toliko koruze, da je bil pred njim na mizi cel kup obranih storžev. Za koliko se je župan od tiste koruze zredil, pa poročilo ne omenja.

Zločini se dogajajo sleherni dan. Pred nekaj dnevi so ukladli znanemu A. D. Wičeviću, ki se bavi s prodajo tobaka na debelo, kar truk, ko se je mudil v neki trgovini. Truk so odpravili na 805 N. Bluff St., tam so cigare, cigarete in tobak preložili na avtomobil in odpeljali blaga v vrednosti \$1,000.00. Storičev se niso izsledili.

Smrtna kosa nam je pred kratkim pobrala dva pionirja. Prvi je bil rojak Mihael Zoran, ki je stanoval na 918 N. Center St. Dosegel je častljivo starost 86 let. Umrl je v bolnišnici sv. Jožefa po dolgem bolehanju. V

Ameriko je prišel leta 1889. Bil je upokojeni uslužbenec pri Western United Gas and Electric Co. Zapušča pet sinov in tri hčere. Bil je član društva Presvetega Imena in društva sv. Jožefa KSKJ. Pogreb je imel v oskrbi Težakov pogrebni zavod, ki se je vršil iz cerkve sv. Jožefa na pokopališču sv. Jožefa.

Druga žrtev smrtne kose pa je bila znana pionirka Mrs. Anna Kozleučar, ki je stanovala na 704 Lucas St. Umrla je v starosti 67 let, tudi v bolnišnici sv. Jožefa. Zapušča žalujočega soproga Jožefa Kozleučar, tri sinove in pet hčera. V Jolietu je bivala 52 let. Bila je članica društva sv. Genovefe KSKJ, Oltarnega društva in društva Royal Neighbors. Pokojnika najsveti večna luč in naj počivata v miru. Sorodnikom pa iskreno sožalje.

Pozdrav sem čitateljem in še prihodnjic kaj.

Tone s hriba.

Romanje k Mariji Pomagaj — gramofonske plošče

Lemont, Ill. — Mesec oktober je tu, mesec rožnega venca. Kako lepo si lahko napravite rožensko pobožnost doma! Ko zmolite rožni venec, pa navijete nove gramofonske plošče od tretje do šeste strani. Na teh straneh so namreč pete litanije Matere božje. In cele litanije lahko zraven pojete. Joj, kako boste veseli! Potem pa še malo zvonovi zazvonijo, pa boste kar v nebesih. Kar hitro naročite plošče, da jih boste imeli vsaj v drugi polovici meseca oktobra!

Pohvalna pisma za plošče kar dežujejo od vseh strani. Slovenski duhovniki piše: "Kaj takega nisem pričakoval. Lahko ste res ponosni na to in kakšen blagoslov bodo te plošče našim ljudem. Bi jih morali že davno prej imeti. Čestitam in srčna hvala za prijeten užitek."

Zlatoporočnica piše: Dobila sva mnogo prekrasnih daril za najin zlati jubilej, toda med vsemi darovi sva se najbolj razveselila onega iz Lemonta — albuma gramofonskih plošč "Romanje k Mariji Pomagaj," ki so nam ga naročili prijatelji iz Chicago. Pri gramofonu sediva in se solziva od ginjenja in veselja.

Novoporočnica zatrjuje: Bogato so naju obdarili prijatelji za poroko. Vsega potrebnega so nama nanosili, ali najbolj sva se razveselila novih gramofonskih plošč. Kako so lepe, kako so priščne, kot nalašč za najino razpoloženje. Niti ženitovanjskega potovanja nama ni treba, saj imava "Romanje k Mariji Pomagaj." Da ne bova prepozna in bi morda plošč prej znanjalo, naročiva dva albuma plošč: enega za moje starše, enega pa za starše moje neveste.

Slovenska redovnica sporoča: Moja dobra mama mi je poslala vaše plošče "Romanje k Mariji Pomagaj." Kako sem se jih razveselila! Ne delujem med Slovinci, toda svojo nežno mladost sem preživela v slovenski fari in vedno se mi je vzbujalo domotožje po ljubi slovenski pesmi. Zdaj pa je temu domotožju bogato zadoščeno. Nikdar nisem mislila, da bom lahko doma poslušala slovenske pete litanije. Tako jih poslušajo tudi moje sestre redovnice in ne morejo se načuditi krasoti slovenskih melodij in pravijo: Slovinci morajo biti res dober narod, ko tako vneto časte Mater božjo. Srčna hvala moji mami, ki mi je plošče naročila in še bolj srčna hvala vam, ki ste zbirko priredili.

Slovenska gospodinjska šola v št. Rupertu pri Pliberku bi rada imela za svojo deklško šolo album gramofonskih plošč "Romanje k Mariji Pomagaj." Ravno tako gospodinjska šola v št. Jakobu v Rožu na Koroskem. Za Avstrijo stane album plošč \$10. Morda bi kdo toliko žrtvoval in plošče naročil. — Sploh je lepa

misel redovnicam poslati to zbirko plošč, morda misijonarkam. Naše slovenske redovnice so raztresene po vsem svetu. V kakšno tolažbo bi jim bila slovenska pesem. Ravno tako misijonarkam!

Plošče se naročajo na naslovu: Rev. Odilo Hanjšek OFM Box 608 Lemont, Illinois. Zbirka stane

ne \$8.50 in poleg tega še pakiranje in poština, kar se tu v Ameriki za vsakega naročnika posebej zaračuna, ker poštino računajo po zonah. Za Kanado stane poština in pakiranje \$1.00. Izven Amerike pa stane vse skupaj: plošče, poština in pakiranje \$10.00. P. Odilo

Počastitev Bogumila Vošnjaka ob njegovi sedemdesetletnici

Washington, D. C. — V nedeljo 28. septembra se je zbrala v 1706—21 St. N.W., velika množica Vošnjakovih častilcev, da dajo izraza svojemu spoštovanju za življensko delo starine slovenskih javnih delavcev v emigraciji. Radi odsotnosti niso mogli prisostvovati veleposlanik Arthur Bliss Lane, poslanik Maynard Barnes in dr. Miha Krek, ki je poslal svoja topla voščila. Predsedoval je ugledni washingtonski odvetnik in predsednik odbora za predavanja Cosmos Cluba Mr. Charles Trowbridge Tittman. Prvi je govoril Rus Igor Belusovic od School of Linguistics Georgetown University, Vošnjakov učence na University of California. Belusovic je dal izčrpano živo sliko Vošnjakovega javnega in književnega delovanja. Potem je v silno laskavih in srčnih besedah pozdravil Vošnjaka bivši predsednik poljske vlade in predsednik Mednarodne kmetske zveze Mikolajczyk. Za njim so govorili: Prijatelj Vošnjaka dr. Lettrich, podpredsednik Sveta za svobodno čehoslovaško, Rumun dr. Popa, podpredsednik Mednarodne kmetske zveze in Grk Sofokles Asturias, Vošnjakov učence na University of California in sedaj uradnik Department of State, ki je prečital pismo društva grških dijakov na univerzi v Berkeley, v katerem se zahvaljujejo za sijajna predavanja, ki jih je imel o vladi in politiki balkanskih držav. Sledili so jugoslovanski govorniki. Prvi je govoril dr. Jurij Dimitrov, generalni sekretar Mednarodne kmetske zveze. Pozdravljaj je Vošnjaka kot kmetijca in se spominjal dela prvega slovenskega in jugoslovanskega zadrugarja Mihe Vošnjaka, slavljenčevega očeta. Omenjajoč nedavni članek Vošnjaka v "Freedom Union" o potrebi osnovanja balkanske federacije, v katero bi po osvojitvi vstopila Jugoslavija, Bulgarija, Grčija, Rumunija, Albanija in Turčija je Dimitrov izjavil, da je to edina zdrava rešitev.

Predsednik dr. Vlatko Maček je v imenu Hrvatske kmetske stranke najtopleje čestital Vošnjaku. Omenil je, da je spoznal Vošnjaka že pred 50. leti v Zagrebu, ko sta skupaj kot dijaka protestirala proti banu Rauchu. V imenu Srbov je govoril polkovnik Belajac, komandant Draže Mihajlovića v Dalmaciji in Bosni. Ko je bila izčrpana lista govornikov, se je Vošnjak oglasil k besedi. Spominjal se je dobe Wilsona in svojega bivanja in delovanja v Washingtonu l. 1918. Na koncu govora, ki je bil sprejet z največjim navdušenjem, je izrazil tri želje, ki se naj izpolnijo. Prva je, da se razseljeni kmetovalci vračajo zemlji, to je, da Zedinjene države pomagajo, da se oni naselijo na farmah kot samostojni gospodarji in da oni sodelujejo pri ameriški proizvodnji živeža. Druga želja je, da bi doživel in sodeloval pri osnovanju Balkanske federacije; in tretja pa, da bi današnji gostje prišli ob njegovi 80-letnici v svobodni Beograd ali Ljubljano ali Zagreb in slavili novo svobodo.

Pi-mene in brzojavne po-

Nato je sledil koncert, katerega sta priredila Tržčan-ka Danica Acin in češki skladatelj dr. Jan Maria Wuensch. Gospa Danica je pela s svojim zvonikom ali silnim sopranom Dvoraka: "Pesmi, katere me je učila moja mati," od Mascagnija "Voi lo sapete o mamma" in "L'amore di Lodetta." Danica Acin je žela največjo pohvalo med navzočimi ameriškimi poznavalci glasbe. Upamo, da bodo Clevelandčani "skoro imeli priložnost, da občudujejo lepi glas Danice.

Koncertu je sledila zakuska v slovenskem stilu. Vošnjak je dal na razpolago odboru prirediteljev svoje darove v vinu in domači jedači, karkoli je sprejel iz cele Amerike, tako da je bila cela prireditev organizirana, ne da bi nastali denarni stroški. Vošnjak je čital na kraju seznam darovalcev. G. Ivan Prezelj je izzval pravo senzacijo med Washingtonci s svojo pošiljko kranjskih klobas iz Clevelanda.

Vošnjakova 70 - letnica je našla svoj odmev tudi v washingtonskem tisku. "Times Herald" je 29. septembra prinesel lep članek o slavljenicu. Xy.

Vesti iz Slovenije

V LJUBLJANI je umrl v starosti 92 let Jakob Furlan, starosta slovenskih učiteljev. Po končanem učiteljsku je bil nastavljen za učitelja v Ljubljani in ga štejeta dve ljubljanski generaciji za svojega zgostitelja. Bil je izvrsten metodik, mnogo se je udejstvoval tudi v telovadbi ter je bil velik prijatelj narave in planin.

KOČEVSKI proračun za tekoče leto dosega 110 milijonov dinarjev. Proračuni občinskih odborov v tem okraju pa znašajo skupno 17,218,000 dinarjev. Za obnovo vodovoda in tlakovanja cest je predvidenih 18 milijonov dinarjev, za obnovo šol in zgradb v okraju pa 5 milijonov dinarjev, za prosveto in kulturo je v proračunu postavka 30,478,000 dinarjev, za zdravstvo pa 25,801,000 dinarjev.

Listi poročajo, da bodo največji delež dohodkov dali delavci v obliki 833 milijonov dinarjev družbenega prispevka, od katerega odpade na okrajni proračun 58,306,000 dinarjev.

Dr. Josip Gruden

Zgodovina slovenskega naroda

17. Deželna bramba in tabori

Spričo rednih turških nava- lov, ki so leto za letom preplav- ljali deželo in ob katerih so so- vrazniki skoraj brez ovire in odpora smeli pleniti in moriti, se nam nehote vsiljuje vpraša- nje, kako je bilo v tistih časih z deželno brambo in drugimi pri- pravami v varstvo prebivalcev.

Ves čas, ko so slovenske de- žeze morale vzdrževati najhuj- še barbarske napade, so bile na- vezane le na lastno moč in last- na sredstva. — Stalno vojsko je takrat tvorilo v deželi plem- stvo, kateremu je navadno na- čeloval deželni glavar. Plemi- či so služili za konjike in so bili razdeljeni v dve ali štiri čete. Vsak konjik je imel s se- boj po dva, tri in tudi več o- prod ali hlapcev (Reisige), ki so se borili peš ali pa tudi imeli svoje konje. Posamezna mesta, trgi, samostani so bili dolžni ob posebnih prilikah postaviti dolo- čeno število konjikov in pešcev med borilce in skrbeti za njih vzdrževanje. Vendar ta vojska ob velikih turških napadih ni zadostovala za obrambo dežele. L. 1469. so ukazali kranjski de- želni stanovi, da se splošno obo- roži vsa deželna bramba. Vsa- ka hiša je morala dati po enega za boj sposobnega moža. Na ta način se je zbralo 20,000 mož, ki so imeli iti pod vodstvom Andreja Hohenwarta nad Tur- ke, oda treba je bilo precej ča- sa, preden se je taka bramba dvignila in usposobila za boj. Zlasti proti hitrim in gibčnim turškim jezdecem ni mogla do- stiti opravit. In res čitamo, da so se bili Turki s svojim plenom omenjenega leta že umaknili čez Kolpo, preden so jih kranjs- ki bramborci mogli dohiteti.

Važen pojav v zgodovini te- danje dobe so skupni deželni zbori vseh dežel "Notranje Av- strije", to je Štajerske, Koroške in Kranjske. Starodavne vezi, ki so nekaj družile vse pokra- jine stare Karantanije, so se spričo skupne turške nevarno- sti zopet obnovile. Na skupnih deželnih zborih so se poslanci vseh treh dežel posvetovali, ka- ko odbiti turške napade in ka- ko dobiti sredstva za vzdrževa- nje potrebne vojske. Zavest e- dinosti in skupne dolžnosti je bila med stanovi vseh treh de- žel enako živa. Zato so se ču- tili kot en narod v kljub politi- čni razdeljenosti.

Ze 1. 1461. je sklical cesar Fri- derik tak notranje-avstrijski de- želni zbor v Maribor. Združeni poslanci deželnih stanov so ta- krat sklenili, za potrebe deželne brambe prebivalstvu naložiti nov davek. Moralo se je plačati od vsakega dvora po 3 denarje (16 do 18 naših vinarjev), od vsake kočje po 16, od vsakega zemljišča po 60 denarjev.

Naslednje leto (1462) so na deželnem zboru v Lipnici (Leibnitz) uredili deželno bra- mbo. Glavne določbe so bile sledeče: Za deželne brambove naj se postavi poseben načelnik; vsaka dežela naj se razdeli v štiri brambovska okrožja; v vsa- kem okrožju naj pobirata dva pooblaščenca doneske za deželno brambo; kadar je nevarnost, da sovražnik pridere v deželo, naj skliče brambovski načelnik svo- jeno vojsko, odbor dvanaestih poslancev pa naj za to potreben denar odloči in zaračuni.

Tudi 1. 1468. in 1469. so se odborniki notranje - avstrijskih dežel mnogokrat skupaj posve- tovali o napravah v varstvo prebivalstva, pa se tudi bridko pritoževali, da mesta in trgi do- neske za deželno brambo le za- nikarno plačujejo, med tem ko morajo kmetje pri mestih hudo tlako delati, da zaradi židovske- ga oderuštva in goljufije dežele

vedno bolj obubožajo, da not- ranje razprtije slabe vojno silo in odpor proti sovražniku.

Ko so se pričeli silni navali, so se takoj v začetku prejšnje naprave izkazale za nezado- stne; tudi deželna bramba je odpovedala. Zato so se zdaj vrstili novi skupni zbori, zdaj na tem, zdaj na onem kraju. Na njih se je mnogo govorilo in sklepalo, kako bi se pomagalo slovenskim deželam proti tur- ški sili. Žal, da besedam niso sledila dejanja in da je bil edi- ni sklep, ki se je res izvršil — nalaganje novih davkov.

L. 1470. je sklical cesar Fri- derik odbornike Štajerske, Koro- ške in Kranjske v Breže na Ko- škem. Ta skupščina pa se je sešla v Velikovuč, kjer je zboro- vala od maja do julija. Bilo je zbrane veliko svetne in du- hovske gospode, kateri je pred- sedoval sam cesar. Štajerci so se posebno potegovali za to, da se cesar pogodi z Baumkircherjem, kateremu je bil veliko dolžan, ker so bili sicer notranji do- mači boji neizogibni. Toda de- žeze so morale same prevzeti cesarjeve dolgove, ako so hotele imeti doma mir. V ta namen se je naložil vsemu prebival- stvu treh dežel takozvani "sta- novski" ali "telesni davek". Pla- čevati ga je moral vsakdo po svojem premoženju, od najvi- šjega gospoda do berača in o- troka v naročju materinem. In ta davek se je najmanj porabil za deželno brambo, temveč le za to, da je cesar potolažil do- mačega nezadovoljnega in upor- nega viteza.

Krvava žaloigra se je med tem na slovenskih tleh neovira- no vršila naprej in razum malih prask s posameznimi malošte- vilnimi četami nimamo nikakih poročil o delovanju deželne brambe. Zato se je skupni no- tranje-avstrijski deželni zbor v Mariboru 1. 1475. pečal s pre- osnovo domače vojske. Sklenilo se je najeti vojake, ki naj služi- jo deželam kot stalna posadka. Razvrstili se imajo ob meji ta- ko, da Turki ne bodo več mo- gli nenadoma prodrati v deže- lo, kakor se je preje večkrat zgodilo. Za vzdrževanje te voj- ske naj plačujejo vsi prebival- ci brez razlike na teden vsaj po en vinar; oproščeni so le tisti, ki ni ne zaslužijo. Postavili so tudi za vsako deželo posebnega vojskovodja: za Koroško Jurija Šenka z Ostrovice, za Štajersko Reinprechta iz Rajhenburga, za Kranjsko Ljudevita Kozjaka, oskrbnika gradu Mehovo. De- želni vojni poveljniki so imeli po štiri pribočnike in zase po 24. pribočniki pa po 10 konji- kov. S tem je bila prejšnja de- želna bramba skoraj odpravlje- na, nadomestila jo je vojska plačanih najemnikov, katerim je bilo bojevanje le neke vrste ro- kodelstvo.

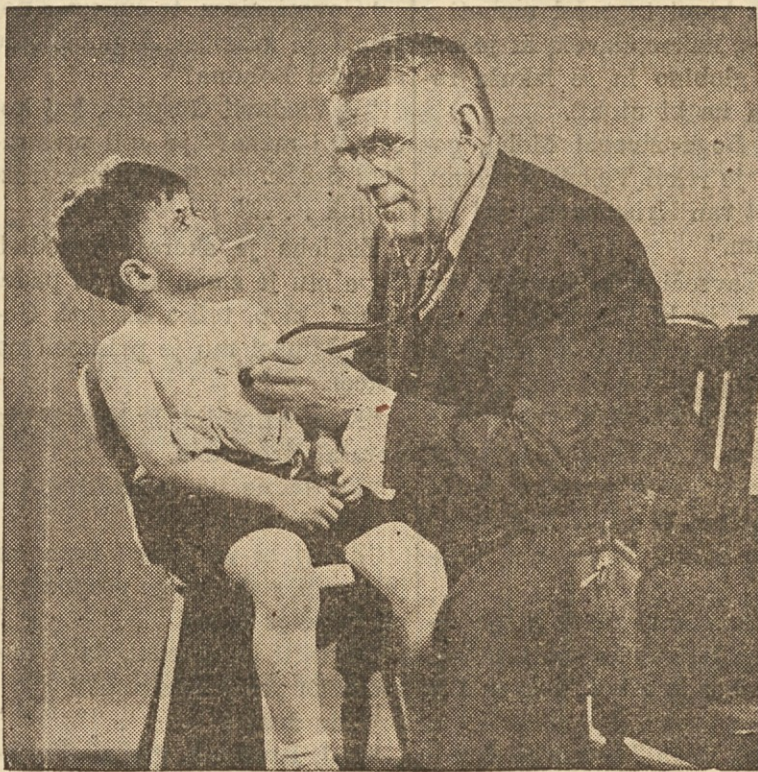
Le plemstvo je še služilo v konjici, pa tudi smelo mesto sebe postaviti v armado plača- ne najemnike. — Pri napadu leta 1475. je sicer ta preosno- vana vojska Turkom stopila na- sproti pri Bizelju blizu Sotle, pa bila je močna komaj 450 mož. Po hudem boju je baje obležalo 40 mož na bojišču, mnogo ple- menitašev je bilo ujetih in od- peljanih v sužnost. Vse obram- bne priprave so se izkazale za pomanjkljive in nezadostne.

(Dalje prihodnjič.)

— Božična pošta v Združenih državah 1. 1951 je obsegala 5.8 milijard (bilijonov) kosov in je bila največja v vsej svoji zgo- dovini. Na vsakega prebivalca je prišlo 37 pism z voščili.

— Povprečen Amerikanec pri- žge na leto 5,000 vžgalic.

Cleveland Community Chest: Pomagajmo otrokom!

V velikem Clevelandu je da- nes več otrok v starosti do pet let, kakor jih je bilo, kdajkoli poprej. Na eni strani je to po- sledica na splošno dobrih gospo- darskih razmer, na drugi strani pa povratka veteranov druge svetovne vojne v domovino.

Številni otroci so blagoslov za vsak narod, predstavljajo pa tu- di celo vrsto vprašanj, ki jih je treba rešiti. Zdravstvene in do- brodelne ustanove opazirajo na množica se socialna vprašanja, ki so nastala v skrbstvo za otro- ke delno zaradi inflacije, delno zaradi vojne na Koreji.

Ločitve zakonov in naraščajo- če število nezakonskih otrok po- vzročajo težave, ki jih mora re- ševati Community Chest. Na

"Alcoholics Anonymous"

Nova pomoč med nami
Cleveland, O. — Zdravniški krogi so dognali, da je preko- merno uživanje alkohola zdrav- ju škodljivo in da je to neke vr- ste bolezen.

Vprašanje pri tem je, ali je al- koholik rojen kot tak, ali postane tak šele v času uživanja opojne pijače?

Moje mnenje je, da sorodstvo nima popolnoma nič opraviti z akutnim alkoholikom. Seveda se primerijo slučaj, da so bili starši takih sami alkoholiki, a zopet so tudi slučaj, ko so ne- kateri pravilno uživali alkohol in niso trpeli zlih posledic.

Akutni alkoholik postane la- hko ob zaužitju prve steklenice piva ali žganja, ali pa tudi po- časi skozi leta. Nekateri ne ču- tijo posledic alkohola do uživa- nja istega 25 do 30 let, a kar na- enkrat jih prične mučiti žeja po alkoholu, da ne morejo biti brez pijače.

Znaki: ne morejo spati, muči- jo jih težke sanje, zjutraj se tre-

sejo, živci se jim zvijajo in ko- maj čakajo, da dobijo čašico opojne pijače; so vznemirljivi in prepirljivi, izostajajo od de- la. Pijača jim je vse! Mnogi zanemarjajo družinske dolžno- sti, izgibljejo se dostojne dru- žbe, se zapletejo v tepeže in se končno znajdejo v zaporu itd.

To so nekateri znaki akutne- ga alkoholika. S tem ni reče- no, da je vsaka oseba, ki uživa alkohol, podvržena tej bo- lezni. So mnogi, ki zmerno uživa- vajo alkohol in dosežejo visoko starost. Nekaterim postane živ- ljenje neznošno že pri 20 letih, drugim morda pri 40 letih itd. Niso vsi slučajni enaki.

Naj vam navedem moj slu- čaj: Jaz sem pričel uživati vino in pivo že v šolski dobi, s pet- najstim letom, in ko sem bil star 22 let, sem bil že precej dober prijatelj žganja in s 55. letom sem dosegel konec vztraj- nosti in sem bil popolnoma uni- čen od alkohola. Prišla je ura, ko sem moral priznati, da je

ALKOHOL moj gospodar in če ne bom v tem pogledu nekaj storil, bom uničen fizično in mo- ralno. Po volji mojega Stvar- nika sem dobil še eno priliko v tem življenju. Izročil sem se v njegovo oblast in z njegovo pomočjo opustil pijačo brez vsa- kega pridržka. Bilo je težko, a vztrajnost je zmagala. Prosim ga za pomoč za 24 ur na dan, nakar se tudi zahvalim in tako naprej. Vedno imam v mislih: "Ne primi prvega kozarca . . . in se ti drugih ni treba bati, ker ravno en kozarec ti lahko po- kvari vse tvoje dobre sklepe." Je ena sila, ki je močnejša od nas in tej se moramo pokoriti!

Ta sila ali moč ima prijatelja v "ALCOHOLIC ANONY- MOUS" družbi, ki je zdravilo in pomoč alkoholikom, če si že- lijo pomagati.

Če ste alkoholik in si želite po- magati in se znebiti te bolezni, potem pridite v sredo 15. okto- bra ob 8:30 zvečer v šolsko dvor- ano sv. Vida na 6105 Glass Ave. na prijateljski sestanek. Na tem sestanku bodo govorniki ALKO- HOLIKI, ki so bili obupljive žrtve, a sedaj živijo zadovoljno in pametno življenje že nad 10 ali več let, ker niso v tem času popili niti kapljice alkoholne pi- jače. Jaz sam uživam že 47 mesecev popolno treznost. Vam udani

Alkoholik.

Za spomenik župniku Mihuru Burji

Cleveland, O. — Dobil sem pismo slovenskih beguncev iz Špitalskega. Podpisala sta ga prof. Pavel Slapar in novi taboriščni župnik g. Miklavčič.

Gre za spomenik pokojnemu Mihuru Burji. Zdal leži naš dra- gi pokojni na edinliški božji nji- vi, sredi vseh Slovencev, ki so tam umrli. Njegov grob je še vedno ves zasut z venc. Toda venci bodo zveneli in Mihov grob bo osamel. Zdal so se lju- dje, ki bodo za grob skrbeli. Ka- ko bo pozneje? Ljudje se bodo raztepli in naš dragi grob zna prerasti trava. Prekopali ga bo- do in poslednja sled za njim, ki smo ga vsi ljubili, bo zginita.

Da se to ne zgodi, žele špita- lski begunci postaviti pokojne- mu župniku dostojen spomenik in ohraniti zemljo, v kateri po- čiva. V ta namen se obračajo na vse prijatelje pokojnega in na vse špitalske begunce, da po svoji moči prispevajo. Vem, da ni med nami človeka, ki bi po- kojnemu Mihuru ne privoščil lep in spokojen počitek v tuji zemlji. Ni se mu sploh želja, da bi počival doma, pod bohinjski- mi gorami, tam ob svoji cerkvi. Kakor je srčno vedno želel, da bi še kakšno po bohinjsko pove- dal, se mu želja ni sploh. Legel je tja med svoje, k ubogi Barbki in k ostalim, ki jih je težka begunska pot strla pred časom.

Mihov grob je za nas edinliško srce. Morda pride čas, ko se bo- mo spet mogli zbrati ob tem sr- cu. Morda pride čas, ko bomo vzdignili iz tuje zemlje ostanke našega draga in jih zanesli tja, kamor je vedno hrepenel. Da bo v domači zemlji ležal, po- sluša domače zvonove in do- mačo besedo.

Ohranimo torej grob župnika Mihe Burje. Zberimo za spome- nik in na ta način dokažimo, da smo svojega župnika ljubili res iz srca ne samo z besedo. Naj tudi tuji vidijo, da slovenski človek ne pozabi dobrote. Naj se v tem spomeniku zrcali spo- štovanje in ljubezen, s katero smo bili z Mihom povezani.

Darove pobira: Sever Franc, Oblak Furniture, St. Clair Ave. Karel Mauser.

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogel St. Clair Ave in E. 68 St.

Novo kemično umetno sladilo

"Časopis farmacevtskega dru- šтва" poroča, da so odkrili novo kemično umetno sladilo, ki ima v primeri s saharinom znatne prednosti, dasi enako kot saha- rin ne oksidira.

Saharin je odlično nekalorično sladilo, ki je popolnoma ne- škodljivo, ni pa odporen proti to- ploti in pušča v ustih grenak okus.

Farmakološko proučevanje no- ve kemične snovi — sladiljevega ciklamata je ugotovilo manjšo sladilno moč, kot jo ima saharin, v nasprotju s tem se pa pri ku- hanju prav nič ne spremeni in ima slaček in prijeten okus. No- va snov je popolnoma nestrupe- na, ne povzroča nobenih poseb- nih fizioloških posledic in se iz- loča brez posebnih sprememb organizma — skoraj popolnoma po obistih — in ne da bi vplivala na prebavne encime in na pora- bo kisika.

Moški dobijo delo

"OLIVER"

potrebuje

LATHES

BULLARD

(Small and Large)

ENGINE

RADIAL DRILL PRESSES

LARGE SINGLE SPINDLE

DRILL PRESSES

MILLING MACHINE

WASH MACHINE

OXYGRAPH-CAMOGRAPH

Avtomatični povišek do najvi- šje mezde in za življenske stroške. Plačane počitnice in prazniki. Prispevajoča zava- rovalnina. Employment urad odprt od 8 zj. do 4:30 pop. od pondeljka do vključno petka.

The Oliver Corporation

19300 Euclid Ave.

KE 1-0300

(202)

Ženske dobijo delo

Starejša ženska

ki bi bila pripravljena skrbeti za starega, bolnega moža, in voditi zanj gospodinjstvo, do- bi stanovanje in hrano v hiši in primerno denarno nagrado. Kličite po 6. uri zv. Wickliffe 3-1603.

(202)

Delo za žensko

Splošno hišno delo, likanje, nič pranja, prijazen dom, mla- di ljudje, male deklice. Od 9 do 6:30 zv. 5 in pol dni \$25. Superior Ave. transportacija. Kličite GL 1-3648.

MALI OGLASI

Velik lot naprodaj

Turney in Dunham Rd., Ma- ple Heights, Ohio, 50x145, več kot pol akra, izboljšano in pla- čano. Lastnik mora prodati, gre ven iz mesta. Cena \$1650. Prodajalec bo plačal vse stro- ške za pogodbo. Izvrstna pri- lika za takega, ki hoče sam zidati. Priporočamo to posest- vo, ker bo v bodočnosti vredno \$2500. Če vas zanima, pokli- čite Anton Jelarčič za sesta- nek VU 3-2239.

(202)

ČE HOČETE PRODATI VAŠE POSESTVO

Mi imamo kupce z gotovino. Za hitro postrežbo pokličite **JOS. GLOBOKAR** 986 E. 74th Street HE 1-6607

Moški dobijo delo

PRIDRUŽITE

SE K

TAPCO

TEAM

TAPCO

potrebuje može

IZKUŠENE
IN UČENCE

za

FORGE SHOP
TRAINEES

TOOL ROOM

MISCELLANEOUS
MACHINERYELECTRIC ARC
WELDERS

TOOLMAKERS

Morate biti pripravljeni de- lati KATERIKOLI šift. Dobra plača od ure. Ugodni delovni pogoji. Prinesite izkaz držav- ljanstva.

Uradne ure 8 zj. do 5 pop. vsak dan; v soboto in nedeljo od 8 zj. do 4 pop.

THOMPSON

PRODUCTS, INC.

23555 Euclid Ave.
C.T.S. Bus No. 28

(204)

TURRET LATHE

Izkušeni v set up in operacije W & S 3 - 4 - 6's
Visoka plača od ure in nadurno
Plačane počitnice in prazniki
WESTERN RESERVE MFG. CO.
3710 E. 93 St.

(204)

MALI OGLASI

Nujno

Štiri odrasli ljudje iščejo 4 ali 5 neopremljenih sob v slo- venski okolici. Kdor ima kaj naj pokliče EX 1-9664.

(200)

Štiri sobe iščeta

Dve mladi Slovenki iščeta štiri sobe s kopalnico na vzhod- ni strani. Kličite po 4. uri po- poldne UT 1-1576.

(201)

Hiše naprodaj \$13,500

Odprto dnevno od 3 pop. do teme na 21071 North Vine St. Novi bungalows z 2 spalnica- na, popolna klet, cementni do- voz, plinska kurjava, ter vse ugodnosti. Prodamo na po- sestno pogodbo ali G.I. poso- jilo. Peljite se do E. 200 St., do Miller Ave., ravno zahodno od E. 212 St. Stavbenik na prostoru.

H. G. Miller Realty Co.

EV 1-4440 ali HI 2-3344

(202)

Hiše naprodaj

V bližini E. 185 St. in Lake Shore Blvd. zidano hiša z 6 sobami, vse zelo moderno in v najboljšem stanju, lot 45x190, cementni dovoz in garaža. Se lahko takoj vselite.

Na Bonna Ave., hiša se lah- ko rabi za 3 družine, v dobrem stanju. Samo \$8,500.

Kovač Realty

960 E. 185 St. KE 1-5030

(203)

Soba se odda

Soba se odda poštemu Slo- vencu. Vprašajte na 1173 E. 61 St., odzadaj spodaj.

(200)

Soba se odda

Soba se odda samskemu mo- škemu. Soba ima svoj vhod. Oglasite se na 1046 E. 69 St.

(200)

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

XXI.

"Pomisli si, gospod," je govoril nekoliko dni pozneje Volodijovski Longinu, "da se je ta človek v eni uri tako izpremenil, kakor bi se bil za dvajset let postaral. Tako vesel, tako zgovoren, tako poln ukan, da bi prekosil samega Odiseja, danes nobene ne črhe več, le drem-lje po cele dneve, toži o starosti in govori, kakor bi se mu sanjalo. Vedel sem, da jo je ljubil, toda nisem si mislil, da v taki meri."

"Ali je to kaj čudnega?" je odgovoril Litvin vzdihajoč. "Tem bolj se je navezal nanjo, ker jo je bil iztrgal iz Bohunovih rok in je doživel za njo na begu toliko nevarnosti in prigod. Dokler je imel upanje, se je zanašal na ukane in se je sam držal na nogah, sedaj pa nima res nič več početi na svetu, ker je sam, in nima, koga bi se oklenilo njegovo srce."

"Poizkušal sem že piti z njim, upajoč, da mu pijača vrne davno čilost — a nič ne pomaga. Pije sicer, a ne misli več po starim, ne pripoveduje o svojih življenjskih, le razžalosti se, potem pa povese glavo in spi. Res ne vem, če tudi gospod Skrzetovski živi v večjem obupu nego on."

"Škoda je to nepopisna, zakaj bil je vendar velik vitez! Pojdiva k njemu, gospod Mihael! Imel je navado, da se je norčeval iz mene in me ob vsaki priliki smešil. Morda ga tudi sedaj prime volja. Moj Bog, kako se ljudje izpremenjajo! Kako vesel človek je bil to!"

"Pojdiva!" je rekel gospod Volodijovski. "Pozno je že, a njemu je najtežje zvečer; ker dremlje ves dan, ne more spati ponoči."

V takih razgovorih sta se napotila v stanovanje gospoda Zagloba, katerega sta našla sedečega pri odprtem oknu, z glavo naslonjeno na roko. Bilo je že pozno. V gradu je prenehal vsak šum, le straže so klicale z zategnjenimi glasovi in v goščah, ki so grad delile od mesta, so slavičji žvrgoleli svoje nepozabne pesmi, pošvistavali,

cmokali in klaskali tako gosto, kakor gosto pada pomladni dež. Skozi odprto okno je prihajal topli majev vzduh in jasni mesečni žarki, ki so osvetljevali zgubanjeno obličje gospoda Zagloba in njega plešato glavo, sklonjeno na prsi.

"Dober večer, gospod!" sta rekla oba viteza.

"Dober večer!" je odgovoril Zagloba.

"Kaj tu razmišljaš pri oknu, mesto da bi šel spat?" je vprašal Volodijovski.

Zagloba je vzdihnil. "Ker ne morem spati," je odgovoril z lenim glasom. "Leto je temu, leto, kar sem nad Kahamlikom bežal z njo od Bohuna in ravno tako so nama žvrgolele te ptice, a kje je sedaj ona?"

"Bog je to uredil," je rekel Volodijovski.

"Solze in žalost, gospod Mihael! Zame ni več tolažbe."

Obmolknili so. Samo skozi odprto okno je prihajalo čim dalje glasnejše žvrgolenje slavcev, kakor bi bila z njimi napolnjena cela ta jasna noč.

"Bože, o Bože!" je vzdihnil Zagloba, "popolnoma tako, kakor nad Kahamlikom!"

Gospod Longinus je stresnil solzo s plavih brkov, a mali vitez je rekel čez hip:

"Ej, veš kaj, gospod? Žalost naj bo žalost, a napij se z nama medu, saj ni boljšega za žalost. Pri steklenici se bomo spominjali lepših časov."

"Napijem se," je rekel resignirano Zagloba.

Volodijovski je velel prinesiti slugi luč in vrč. Ko so sedli, je vprašal, ker je vedel, da spomini najbolj ožive Zagloba:

"Torej je temu že leto, odkar si z rajnico bežal iz Rozlogov pred Bohunom?"

"V maju je bilo to, v maju," je odgovoril Zagloba. "Prešla sva čez Kahamlik, da bi bežala proti Zlotonoši. Oj, težko je na svetu!"

"In ona je bila preoblečena?"

"V Kozacka. Lase sem ji moral, moji revici, odsekati s sabljo, da bi je ne spoznali. Vem za mesto, kjer sem jih s sabljo vred skril pod drevo."

"Sladka je bila ta deklica!" je pristavil Longinus in vzdihnil.

"Rečem vama, gospoda, da sem jo prvi dan tako vzljudil, kakor bi jo bil od mladih nog pestoval. A ona je le ročici sklepala pred menoj in me zahvaljevala in zahvaljevala za rešitev in varstvo. Da bi me bili pobili, preden sem ućakal današnji dan! O, da bi ne bil doživel tega!"

Tu je iznova nastalo molčanje in trije vitezi so pili med, pomešan s solzami, potem pa je Zagloba nadaljeval:

"Mislim, da pri njih dočakam mirne starosti, a sedaj ..."

Tu sta mu roki omahnili:

"Od nikoder tolažbe, od nikoder tolažbe, šele v grobu ..."

Predn pa je gospod Zagloba končal poslednje besede, je nastal v veži hrup. Nekdo je hotel vstopiti, a sluga ni dovolil. Nastal je glasen prepir, v katerem se je gospodu Volodijovskemu zdelo, da pozna nekak znan glas, zato je zavpil na čeladnika, naj ne brani vstopiti.

Nato so se duri odprle in pokazalo se je okroglo, rdeče obličje Rzedziana, ki je pogledal po navzočih, se poklonil in rekel:

"Hvaljen bodi Jezus Krist!"

"Na vekov veka!" je odgovoril Volodijovski, "to je Rzedzian!"

"Da, jaz sem," je odgovoril

dečko, "in klanjam se gospodi do kolen. Kje pa je moj gospod?"

"Tvoj gospod je v Korcu in je bolan."

"Oj za Boga! Kaj pravi gospod? Ali je — Bog varuj! — hudo bolan?"

"Bil je težko bolan, a sedaj je boljši. Zdravnik pravi, da ozdravi."

"Zakaj jaz sem prišel k temu gospodu z novicami o njegovi gospodični?"

Mali vitez je začel melanholično kimati z glavo.

"Po nepotrebnem si hitel, zakaj gospod Skrzetovski že ve o njeni smrti in mi jo objokujemo z grenkimi solzami."

Rzedzianu so izstopile oči.

"Kaj slišim? Gospodična umrla?"

"Ne umrla, temveč v Kijevu so jo razbojniki umorili."

"V katerem Kijevu, gospod?"

"V katerim Kijevu, ali ne poznaš Kijeva?"

"Za Boga, ali se gospodu blede? Kaj je imela ona opraviti v Kijevu, ko je vendar skrita v jarku nad Valadinko, nedaleč od Raškova? In čarovnica je imela ukaz, da se pred prihodom Bohunovim niti za korak ne gane. Kakor mi je Bog mil, ali sem znorel, ali kaj?"

"Kakšna čarovnica, o čem govoriš?"

"I Horpina, saj to babnico dobro poznam."

Gospod Zagloba je naglo vstal s klopi in začel mahati z rokama, kakor človek, ki je padel v globino in se izkuša rešiti, da ne bi utonil.

"Oj za Boga! Kaj pravi gospod? Ali je — Bog varuj! — hudo bolan?"

"Bil je težko bolan, a sedaj je boljši. Zdravnik pravi, da ozdravi."

"Zakaj jaz sem prišel k temu gospodu z novicami o njegovi gospodični?"

Mali vitez je začel melanholično kimati z glavo.

"Po nepotrebnem si hitel, zakaj gospod Skrzetovski že ve o njeni smrti in mi jo objokujemo z grenkimi solzami."

Rzedzianu so izstopile oči.

"Kaj slišim? Gospodična umrla?"

"Ne umrla, temveč v Kijevu so jo razbojniki umorili."

"V katerem Kijevu, gospod?"

"V katerim Kijevu, ali ne poznaš Kijeva?"

"Za Boga, ali se gospodu blede? Kaj je imela ona opraviti v Kijevu, ko je vendar skrita v jarku nad Valadinko, nedaleč od Raškova? In čarovnica je imela ukaz, da se pred prihodom Bohunovim niti za korak ne gane. Kakor mi je Bog mil, ali sem znorel, ali kaj?"

"Kakšna čarovnica, o čem govoriš?"

"I Horpina, saj to babnico dobro poznam."

Gospod Zagloba je naglo vstal s klopi in začel mahati z rokama, kakor človek, ki je padel v globino in se izkuša rešiti, da ne bi utonil.

"Oj za Boga! Kaj pravi gospod? Ali je — Bog varuj! — hudo bolan?"

"Bil je težko bolan, a sedaj je boljši. Zdravnik pravi, da ozdravi."

"Zakaj jaz sem prišel k temu gospodu z novicami o njegovi gospodični?"

Mali vitez je začel melanholično kimati z glavo.

"Po nepotrebnem si hitel, zakaj gospod Skrzetovski že ve o njeni smrti in mi jo objokujemo z grenkimi solzami."

Rzedzianu so izstopile oči.

"Kaj slišim? Gospodična umrla?"

"Ne umrla, temveč v Kijevu so jo razbojniki umorili."

"V katerem Kijevu, gospod?"

"V katerim Kijevu, ali ne poznaš Kijeva?"

"Za Boga, ali se gospodu blede? Kaj je imela ona opraviti v Kijevu, ko je vendar skrita v jarku nad Valadinko, nedaleč od Raškova? In čarovnica je imela ukaz, da se pred prihodom Bohunovim niti za korak ne gane. Kakor mi je Bog mil, ali sem znorel, ali kaj?"

"Kakšna čarovnica, o čem govoriš?"

"I Horpina, saj to babnico dobro poznam."

Gospod Zagloba je naglo vstal s klopi in začel mahati z rokama, kakor človek, ki je padel v globino in se izkuša rešiti, da ne bi utonil.

"Oj za Boga! Kaj pravi gospod? Ali je — Bog varuj! — hudo bolan?"

"Bil je težko bolan, a sedaj je boljši. Zdravnik pravi, da ozdravi."

"Zakaj jaz sem prišel k temu gospodu z novicami o njegovi gospodični?"

Mali vitez je začel melanholično kimati z glavo.

"Po nepotrebnem si hitel, zakaj gospod Skrzetovski že ve o njeni smrti in mi jo objokujemo z grenkimi solzami."

Rzedzianu so izstopile oči.

"Kaj slišim? Gospodična umrla?"

"Ne umrla, temveč v Kijevu so jo razbojniki umorili."

"V katerem Kijevu, gospod?"

"V katerim Kijevu, ali ne poznaš Kijeva?"

"Za Boga, ali se gospodu blede? Kaj je imela ona opraviti v Kijevu, ko je vendar skrita v jarku nad Valadinko, nedaleč od Raškova? In čarovnica je imela ukaz, da se pred prihodom Bohunovim niti za korak ne gane. Kakor mi je Bog mil, ali sem znorel, ali kaj?"

"Kakšna čarovnica, o čem govoriš?"

"I Horpina, saj to babnico dobro poznam."

Gospod Zagloba je naglo vstal s klopi in začel mahati z rokama, kakor človek, ki je padel v globino in se izkuša rešiti, da ne bi utonil.

"Oj za Boga! Kaj pravi gospod? Ali je — Bog varuj! — hudo bolan?"

"Bil je težko bolan, a sedaj je boljši. Zdravnik pravi, da ozdravi."

"Zakaj jaz sem prišel k temu gospodu z novicami o njegovi gospodični?"

Mali vitez je začel melanholično kimati z glavo.

"Po nepotrebnem si hitel, zakaj gospod Skrzetovski že ve o njeni smrti in mi jo objokujemo z grenkimi solzami."

Rzedzianu so izstopile oči.

"Kaj slišim? Gospodična umrla?"

"Ne umrla, temveč v Kijevu so jo razbojniki umorili."

"V katerem Kijevu, gospod?"

"V katerim Kijevu, ali ne poznaš Kijeva?"

"Za Boga, ali se gospodu blede? Kaj je imela ona opraviti v Kijevu, ko je vendar skrita v jarku nad Valadinko, nedaleč od Raškova? In čarovnica je imela ukaz, da se pred prihodom Bohunovim niti za korak ne gane. Kakor mi je Bog mil, ali sem znorel, ali kaj?"

zna?"

"Govori, sicer te sunem z nožem!" je zakričal Zagloba. Kje si videl Bohuna?"

"V Vlodavi! Gospoda, kaj hočete od mene?" je vpil prestrašeni dečko. "Ali sem mar razbojnik ...?"

Zagloba je skoraj omedlel. Sape mu je zmanjkalo in padel je na klop, težko dihaajo. Gospod Mihael mu je priskočil na pomoč.

"Kdaj si videl Bohuna?" je vprašal Rzedziana.

"Tri tedne bo temu."

"Torej on živi?"

"Zakaj bi ne živel? Sam mi je pravil, kako ga je gospod ranil, a se je izliral ..."

"In to ti je povedal, da je gospodična pod Raškovom?"

"Kdo drugi?"

"Čuj, Rzedzian, gre za življenje tvojega gospoda in gospodične! Ali ti je sam Bohun pravil, da ona ni bila v Kijevu?"

"Moj gospod, kako naj bi ime-la biti v Kijevu, ko jo je on skril pod Raškovom in Horpini pod

smrtjo zabičal, da je ne izpusti-ti; sedaj pa je meni dal pernač in svoj prstan, da bi šel tja k njej, ker so se mu rane obnovile in mora sam ležati, negotovo, kako dolgo."

Daljnje besede je prekinil gospod Zagloba, kateri je nanovo skočil s klopi, zagrabil s obema rokama za ostanke svojih las in začel kričati, kakor bi bil zblaznel:

"Moja hčerka živi, za rane bo-

že, živi! Torej je niso umorili v Kijevu! Živi, živi, moja najmlajša!"

In starec je tolkel z nogami, se smejal, ihtel, naposled je zagrabil Rzedziana za glavo, ga pritisnil na prsi in začel tako poljubovati, da je dečko popolnoma izgubil glavo.

"Gospod, daj mi vendar mir ... ker se še zadušim. Seveda ona živi ... Ako Bog da, pojdemo skupaj po njo ... Gospod, no, gospod!"

Mošt -- Vinski sodi -- Vino

Naznanjamo, da pri nas lahko dobite prvovrsten mošt iz ohijskega grozdja. Cene zmerne—postrežba točna.

V zalogi imamo tudi prvovrstna vina.

Se priporočamo

BOZEGLAV WINERY

6010 St. Clair Avenue

Tel.: ENdicott 1-0282

Baragova Pratika

DVANAJSTI LETNIK

za navadno leto 1953

je zanimiva knjiga za vsakega Slovenca kjer koli. Za vsakega slovenskega človeka ima obilo koristnih nasvetov in obvestil. Poučne članke in spise, zanimive črtice in povesti.

Radi višjih stroškov kot povišane poštnine in radi dražjega tiska stane letos nekaj več kakor lani.

S poštnino stane letos \$1.25

Naročila je poslati v Money ordru, čeku, ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 West 34th Street

Berwyn, Illinois

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

5117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

Ali veste, da je 15 milijonov ljudi v Ameriki

izpostavljeno vsled svoje odviše teže najrazličnejšim boleznim? Zavarovalnice zahtevajo od njih višje pristojbine, ker računajo z njihovim krajšim življenjem. Če ste tudi Vi med njimi, Vam je sedaj mogoče odvrniti nevarnost, ki Vam preti.

S stalno rabo enkrat na teden, po zdravniškem predpisu tudi večkrat, boste dobili nazaj ono zdravo težo, ki odgovarja Vaši postavi.

Zdravilna kopel stane samo \$25.00 v naši delavnici v Clevelandu, kjerkoli v U.S.A. \$27.50 z vpošteto poštnino, zavarovalnino in sales-taxo. Ničesar ni treba kupovati posebej. Pišite po pojasnila:

CHERNE HEALTH BATH

6904 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

PREDNICE PRI PAPEŽU — Papež Pij XII. je obdan od samostanskih prednic iz Kanade in ZDA, ki so imele nedavno v Rimu svoje zborovanje.

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE
MATERE

Margarete Bizil

ki je preminula 12. okt. 1951

Bog odzvel je drago mater, ki svet je nam ne more dat; z Bogom Vam srce ponavlja, na Vaš grob spomini hite.

Naj Vam večni Bog poplača za vsa Vaša dela in skrbi, in za vse trpljenje tu na zemlji, v nebesih naj Vam da plačilo.

Žalujoči ostali:

OTROCI

SESTRA

BRAT

Cleveland, O., 13. okt. 1952.